

Eläinlääkäripäivät lähestyvät

Joulukuun alussa tapaamme Eläinlääkäripäivillä. Suositun Päivitystä praktiikkaan -osion järjestetään keskiviikkona jo kolmatta kertaa, nyt aiheena hevosten, pieneläinten ja nautojen laboratoriodiagnostiikkaa. Osiossa saadaan myös ajankohtaista tietoa turkiseläinten terveydenhuoltojärjestelmästä. Keskiviikkoon kuuluu myös kokopäiväiseksi laajennettu Tiede ja tutkimus -osio, jossa aiheena ovat tiedeviestintä ja tieteen popularisointi. Liiketoiminta-osiossa käsitellään eläinlääkärin asiantuntijuuteen liittyvää elinikäistä oppimista.

Ajankohtaisiin aiheisiin olemme valinneet osin tiedotusta muuttuvasta lääkitsemislainsäädännöstä ja toisaalta pureutumisen eläinlääkärin työterveys- ja turvallisuusnäkökulmiin. Eläinten lääkitsemisen lainsäädäntö koskettaa erittäin merkittävää osaa eläinlääkäreistä, ja muutokset lääkeluovutusten osalta voisivat tarkoittaa muutoksia myös eläinlääkärin työnkuvan ja autonomisen ammattiaseman suhteen. Vain eläinlääkäri diagnosoi eläimen sairauden ja määrää siihen hoidon. Samalla eläinlääkäreillä on kansanterveydellinen vastuu tautisuojaus- ja turvallisten elintarvikkeiden tuotannossa.

Työturvallisuudesta luonni Työterveyslaitoksen tutkimusprofessori Kari Reijula. Hänelle myönnettiin vuonna 2013 Vuoden työterveysteko -palkinto, ja hänellä on pitkä tausta yhteistyöstä eläinlääkärikunnan kanssa. On melko harvinaista, että kuuden vuoden yliopisto-opintojen jälkeen tehdään fyysisesti ja henkisesti niin raskasta työtä kuin eläinlääkärit tekevät. Työ on usein likaista ja sitä tehdään pitkän päivystysjakson väsyttämänä. Päivystys valvottaa ja silti ajetaan autoa samoilla silmillä, keskimäärin 32 000 kilometriä vuodessa. Varsinkin suureläintyössä tapaturmariski voi olla varsin suuri. Missä muussa työssä päivystetään koko viikonloppu ja jatketaan siitä normaaliin työviikkoon? Ja mitkä ovat tällaisen työn pitkäaikaisvaikutukset eläinlääkärin terveyteen?

Kun nuorista eläinlääkäreistä valtaosa on naisia, tulee raskausajan erityisjärjestelyihin kiinnittää huomiota. Ei tarvita enää yhtään tilannetta, jossa hevonen potkaisee raskaana olevaa eläinlääkärinä mahaan, altistutaan haitallisille aineille tai sikiötä vahingoittaville mikrobeille. Zoonoosit ovat eläinlääkärin työssä aina riski, mutta silti se helposti sivuutetaan. Lääkärien ja sairaanhoitajien osalta on ennalta määritetty hyvin tarkat menettelyohjeet esimerkiksi niin sanotussa verityötapaturmatilanteissa. Meillä leikataan lemmiä ja annetaan synnytysapua vailla huolta tai hanskoja. Australialaisessa kartoituksessa neljä prosenttia eläinlääkäreistä kertoi saaneensa zoonoottisen taudin tartunnan, mutta zoonoosit kattoivat vain kymmenen prosenttia kaikista työtapaturmista tai työperäisistä sairauksista. Vaikka vakavien zoonoosien prevalenssi onkin alhainen, on eläinlääkärien oltava valppaana. Eläinten oireiden aikainen tunnistaminen ja hygieniatoimenpiteet ovat avainasemassa zoonoosiriskin vähentämisessä. Zoonooseista eläinlääkäreillä lienee pääsääntöisesti aika hyvät tiedot, mutta en itse osaa kovin hyvin arvioida haitallisten aineiden, kuten erilaisten lääkeaineiden tai liuottimien riskejä.

Tehokas työsuojelu kuuluu myös eläinlääkäreille, mutta työterveyshuollossa on usein puutteelliset tiedot eläinlääkärin työn erityispiirteistä ja tehtäviin liittyvistä vaaratekijöistä. Miten parannetaan eläinlääkärien työturvallisuutta? Tästä keskustellaan joulukuussa professori Reijulan luennolla.

Tervetuloa Eläinlääkäripäiville!

Maria Kareskoski

Suomen Eläinlääkäriliiton koulutusvaliokunnan puheenjohtaja

Reijo Jokivuori